

Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelujen toimintakertomus vuodelta 2008

Ympäristökasvatusstipendin luovutus Tikanpellon päiväkodille ympäristölautakunnan 60-vuotisseminaarissa (Kuva: Timo J. Lehtonen)

Yleistä

Mikkelin seudun ympäristöpalveluista tehdyn sopimuksen mukaan yhteisessä ympäristöpalvelut -yksikössä hoidetaan Mikkelin, Hirvensalmen, Mäntyharjun, Pertunmaan ja Ristiinan ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun asiat. Yksikkö aloitti tässä muodossa toimintansa vuoden 2005 alussa.

Vuoden 2006 alusta lähtien ympäristöpalvelujen organisaatioon on sijoittunut myös kuluttajaneuvonta, jossa on hoidettu Mikkelin, Mäntyharjun, Hirvensalmen ja Ristiinan kuluttajaneuvonnan asiat. Kuluttajaneuvonta on siirtynyt valtion hoidettavaksi vuoden 2009 alusta lähtien.

Suomenniemen kunta tuli mukaan Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen toimintaan vuoden 2008 alussa.

Ympäristölautakunta

Viranomaisena toimii seudullinen ympäristölautakunta, jossa on 11 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Ympäristölautakuntaan kuuluvat kaudella 2005–2008 seuraavat jäsenet:

Varsinaiset jäsenet

Varajäsenet

Mikkeli edustajat:

Pesonen Teuvo

Pöyry Raija

Raittila Totti

Saukkonen Lauri

Soljasalo Sini

Hirvensalmen kunnan edustaja:

Väisänen Seija

Mäntyharjun kunnan edustaja:

Ojamies Kari

Rimpeläinen Kari

Pertunmaan kunnan edustaja:

Iso-Kuortti Heikki

Ristiinan kunnan edustaja:

Heiskanen Tuija

Väänänen Esko

Kaupunginhallituksen edustaja:

Selenius Timo

Hänninen Matti

Härkönen Sirkka

Halonen Timo

Grönlund Reijo

Kokko Marja

Kiesilä Outi

Aalto Mauno

Eklund Hannele

Suuronen Milla

Will-Orava Johanna

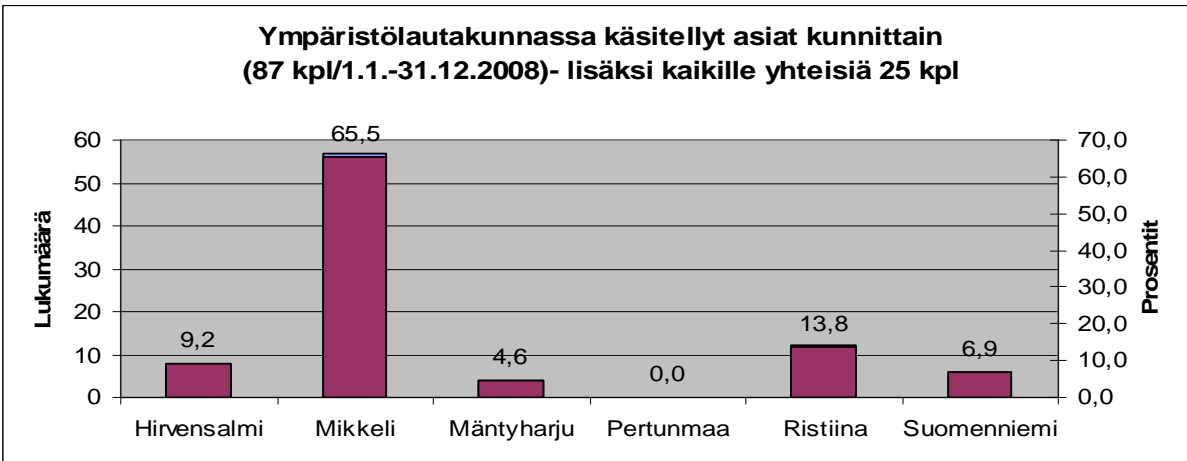
Klén Tarja

Ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2008 aikana yhdeksän kertaa. Pöytäkirjoihin kertyi 162 pykälää. Kesäkuun kokous pidettiin Suomenniemellä ja muut Jääkärikadun Ympäristöotalossa.

Ympäristölautakunta antoi 20 kaavalausuntoa, kaksi maa-aineslupalausuntoa, kuusi lausuntoa valitusten johdosta sekä seitsemän muuta lausuntoa (mm. Itä-Suomen jätesuunnitelmasta, jätehuoltomääräyksistä ja jätevesiasioihin liittyvistä valtuustoaloitteista).

Näiden lisäksi annettiin myös virkamieslausuntoja; mm. 20 kaavalausuntoa, viisi lausuntoa maa-aineslupahakemuksista ja kymmenkunta muuta lausuntoa).

Vesihuoltolain mukaisia vapautushakemuksia käsiteltiin 33, ympäristölupia myönnettiin neljä, vesiliikennelain mukaisia lupia kaksi ja maastoliikennelain mukaisia lupia kolme. Lisäksi lautakunta antoi kaksi eläinsuojan jätehuoltoon koskevaa määräystä ja määräsi kolme uhkasakkoa. Ympäristölautakunnassa käsitellyt asiat jakaantuvat kunnittain seuraavasti:

Mikkelin ympäristöhallinto täytti 60 vuotta

Mikkelissä on Suomen pisimmät perinteet kuntatason ympäristöhallinnossa. Ympäristölautakunta ja sen edeltäjä luonnonsuojelulautakunta ovat toimineet yhtäjaksoisesti vuodesta 1948. 60-vuotisen toimintansa kunniaksi ympäristölautakunta järjesti 11.12. juhlaseminaarin otsikolla ”60 vuotta Mikkelin ympäristön puolesta – vesi, ilma ja tulevaisuus”. Seminaarissa pidettiin seuraavat esitelmät:

[Ympäristölautakunnan 60-vuotiskatsaus](#), lautakunnan jäsen Sini Soljasalo

[Mikkelin seudun vesistöjen tila ja muutospaineet ajan saatossa](#), ympäristösuunnittelija Heikki Tanskanen, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut

[Mikkelin vesihuollon haasteet](#), vesihuoltopäällikkö Reijo Turkki

[Ilmastonmuutos – tieteellinen perusta ja Suomen tuleva ilmasto](#), tutkija Kimmo Ruosteenoja, Ilmatieteen laitos

[Miten Mikkeli hillitsee ilmastonmuutosta](#), ympäristötarkastaja Marita Savo, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut

Juhlavuotensa kunniaksi ympäristölautakunta luopui 60-vuotisjuhlakokouksensa kokouspalkkioista ja lahjoitti puolet säästyvästä summasta kaupungin säästötalkoisiin ja puolet lasten ympäristökasvatustyöhön. 60-vuotisjuhlassa myönnettiin 250 euron suuruiset ympäristökasvatusstipendit Mikkelin Tikanpellon ja Mäntyharjun Touhulan päiväkodille.

Ympäristöpalvelut (ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu)

Toiminta-ajatus

Ympäristöpalvelujen tehtävänä on edistää toimialueensa väestön, eläinten ja ympäristön hyvinvointia. Tavoitteena on turvata terveellinen ja viihtyisä elinympäristö sekä säilyttää luonto monimuotoisena.

Toimintaympäristön muutokset

Suomenniemen kunta tuli mukaan ympäristöpalvelujen toimintaan 1.1.2008.

Muuttunut ja muuttumassa oleva lainsäädäntö on edellyttänyt lisäpanostusta tietyille ympäristö- ja terveystalouden osa-alueille. Erityisesti haja-asutusalueen kiinteistöjen jätevesien käsittelyperiaatteita koskeva neuvontatyö on vuosi vuodelta lisääntynyt merkittävästi. Asian tiimoilta ympäristölautakunta antoi lausuntonsa mm. kahteen Ristiinan valtuustoaloitteeseen. Talousjätevesiasetuksen piiriin kuuluu ympäristöpalvelujen toimialueella yli 30 000 kiinteistöä. Karkean arvion mukaan ympäristöpalvelujen toimialueella on 12 000 -15 000 sellaista asuin- tai vapaa-ajan käytössä olevaa kiinteistöä, joiden jätevesien käsittely joudutaan suunnittelemaan ja rakentamaan kokonaan uudelleen jätevesiasetuksen siirtymäajan kuluessa (vuoteen 2013 loppuun mennessä).

Palvelujen tuottamista on pyritty kehittämään kokonaistaloudellisesti. Eläinlääkäreiden yhteisvastaanotolla Lähemäki -talossa työskentelee 2 - 3 eläinlääkärinä. Hirvensalmen eläinlääkärin vastaanotto lakkautettiin vuoden 2008 alusta lähtien.

Puhtaan talousveden saanti sekä taajamissa että haja-asutusalueella sekä elintarviketurvallisuus ovat olleet toiminnan painopistealueita.

Henkilöstö

Mikkelin seudun ympäristöpalveluissa oli yhteensä 22 virkaa, jotka jakautuivat eri yksiköihin seuraavasti: ympäristönsuojelussa 5,5, yleisessä terveystaloudessa 7,5, eläinlääkintähuollossa kahdeksan ja kuluttajaneuvonnassa yksi.

Sitovat tavoitteet talousarviovuonna ja niiden toteutuminen 2008

Tavoite

Seurataan henkilöstölle laadittua useamman vuoden koulutusohjelmaa.

Pidetään yhteistyökuntien kesken vuosittainen toiminnan arviointikokous ja lisäksi tarpeen mukaan kuntakohtaisia virkamieskokouksia.

Toteutuma

Ympäristöpalvelujen henkilökunta on osallistunut koulutukseen 4 - 5 päivää/henkilö.

Arviointikokous pidettiin 28.8.2008. Lisäksi on pidetty kuntakohtaisia virkamieskokouksia.

Ruokamyrkytysten ja vesiepidemioiden määrä 0.
Elintarvikevalvonta kohdennetaan riskinarvioinnin perusteella oikeisiin kohteisiin. Kokonaisuutena elintarvikevalvontaan käytetään Elintarvikeviraston edellyttämä työpanos mitattuna Elintarvikeviraston suhdelukumittarilla eli ylletään lukuun 1.

Talousveden laatuun vaikuttavien riskien ennalta kartoittamiseen kiinnitetään edelleen huomiota.

Kokoontaan eri vastuutahojen kanssa yhdessä käymään läpi todettujen ongelmakohteiden korjaus- ja parannuskeinoja asuntojen, koulujen ja päiväkotien ym. tarkastuksissa todettujen terveystahojen osalta.

Hakemukset käsitellään 3 - 4 kk:n sisällä ja ilmoitukset 30 vrk:n sisällä.

Vedenlaatua seurataan laaditun seurantaohjelman mukaisesti. Seurantatuloksista tiedotetaan säännöllisesti. Seuranta on toteutettu ja tiedotettu ennalta hyväksytyn ohjelman mukaisesti.

Vuonna 2008 ei todettu yhtään ruokamyrkytystapausta. Myöskään vesiepidemioita ei esiintynyt.

Elintarvikevalvontaan käytetty työpanos mitattuna Elintarvikeviraston suhdelukumittarilla oli 0,7.

Osallistuttiin Mikkelin kaupungin vesihuollon yleissuunnitelman laadintaan. Ympäristöpalveluista on ollut edustus Pursialan vedenottamon pohjavesialueen kreosottiongelman poistamista selvittävässä ohjausryhmässä ja Pursialan vanhan kaatopaikan kloorifenolien ongelmia selvittävässä työryhmässä.

Mikkelin kaupunkiin on perustettu sisäilmatyöryhmä, joka on laatinut ohjeet kaupungin kiinteistöjen sisäilmaongelmien selvittämiseksi.

Ympäristölupahakemusten (5) käsittelyaika oli 2 kk - 5 kk. Meluilmoitukset (45) saatiin pääosin käsiteltyä 30 vrk:n sisällä.

Mikkelissä Ukonveden valuma-alueella (4.151): Iso – Surnu, Pikku – Surnu, Kaihunlahti, Karjalampi, Laajalampi ja Saimaan Mustaselkä; Urpolanjoen valuma-alueella (4.152): Pitkäjärvi, Risatilampi ja Urpolanlampi ; Emolanjoen valuma-alueella(4.153): Hanhilampi, Hietajärvi, Saarijärvi ja Särkijärvi; Myllyjoen valuma-alueella (4.166): Laaja ja Saarijärvi sekä Mäntyharjussa Tervajärven valuma-alueella (14.984:) Mustajärvi. Uimakaudella seurattiin uimarantojen levätilannetta ja hygieenistä tilaa. Tuloksista tiedotettiin mm. kaupungin nettisivuilla.

Vuoden 2008 aikana laadittiin ympäristöohjelmat vuosille 2008-2014 Hirvensalmen ja Mäntyharjun kunnille. Hirvensalmen kunnanvaltuusto hyväksyi ohjelman 17.11.2008 § 57 ja

Mäntyharjun kunnanvaltuusto 25.6.2008 § 29. Ohjelmat sisältävät myös ympäristöterveysohjelman.

Talouden toteutuminen

Kustannusten jako kuntien kesken perustui ympäristönsuojelun, yleisen terveystarkastuksen, kuluttajaneuvonnan ja ympäristölautakunnan osalta kunnan asukasluvun suhteessa. Eläinlääkintähuollossa kustannukset jaettiin tehtyjen suoritteiden perusteella.

Koko ympäristölautakunnan nettomenot viiden kunnan osalta olivat n. 1,3 milj. €, josta kaupungin osuus oli n. 0,9 milj. €.

Kokonaisnettomenot jakautuivat seuraavasti:

<i>ympäristölautakunta:</i>	20 000 €
<i>terveysvalvonta:</i>	412 000 €
<i>eläinlääkintähuolto:</i>	454 000 €
<i>kuluttajaneuvonta :</i>	57 000 €
<i>ympäristönsuojelu:</i>	370 000 €.

Ympäristöterveydenhuolto

Yleisen terveystarkastuksen tehtävien hoitoa varten on toimipisteet Mikkelissä ja Mäntyharjussa.

Mäntyharjun toimipisteen yhteydessä on myös eläinlääkärin vastaanottotilat. Lisäksi erilliset eläinlääkärin vastaanottotilat sijaitsevat Mikkelissä, Pertunmaalla ja Haukivuorella. Hirvensalmen eläinlääkärin vastaanotto on suljettu vuoden 2008 alusta lähtien.

Henkilöstö

Ympäristöterveydenhuollon henkilöstöön kuuluivat:

Terveysvalvonnan johtaja Arja Holopainen
 Toimistosihteeri Kaija Ringbom
 Terveystarkastaja Markku Halttunen
 Terveystarkastaja Hannu Hulkkonen
 Terveystarkastaja Marko Nyysönen
 Terveystarkastaja Kalle Nieminen
 Terveystarkastaja Mari Pöyry
 Terveystarkastaja Sanna Toivanen

Terveystekniikan opiskelijat Lasse Lähde ja Terhi Hautala Mikkelin Ammattikorkeakoulusta työskentelivät terveystarkastajajarjoittelijoina touko-elokuussa.

Eläinlääkäri Antti Tukiainen
 Eläinlääkäri Kari Särkkä
 Eläinlääkäri Risto Toijonen, osa-aikaeläkkeellä

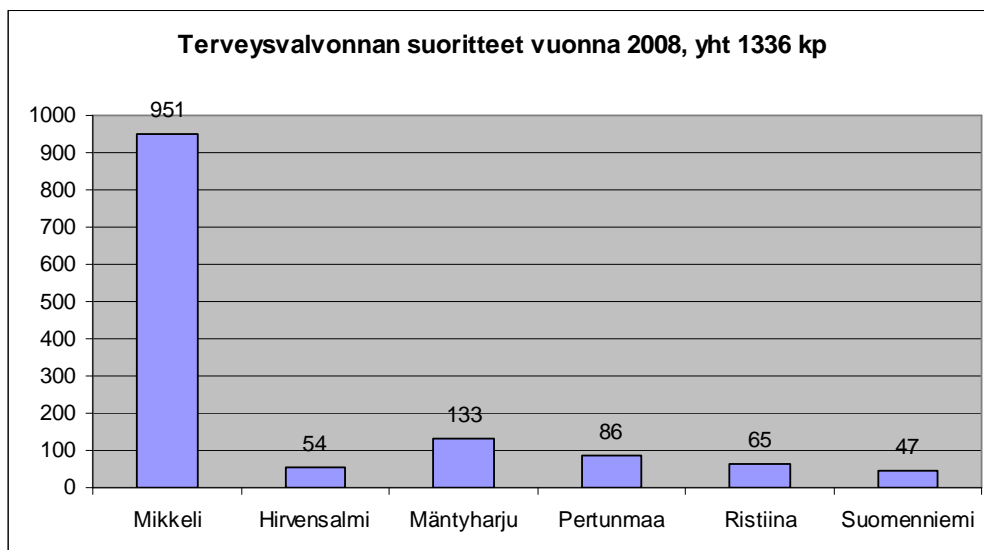
Eläinlääkäri Minna Rantalainen
 Eläinlääkäri Helena Niilo-Rämä, osa-aikaeläkkeellä
 Eläinlääkäri Suvi Kähkönen-Valtola

Laitosapulainen Minna Talka, 50 %
 Vastaanottoavusta Ulla Jantunen, 50 %

Eläinlääkäreiden vuosilomien ja virkavapaiden sijaisina ovat toimineet Emilia Heinikainen ja Salla Perkkiö. Lisäksi lyhyemmissä sijaisuuksissa ja päivystäjänä on toiminut Salla Holopainen.

Kuluttajaneuvoja Pekka Äyri on toiminut kunnallisena kuluttajaneuvojana Mikkelin lisäksi Mäntyharjun, Hirvensalmen ja Ristiinan alueella. Kuluttajaneuvonta siirtyi valtion hoidettavaksi vuoden 2009 alusta lähtien.

Tunnusluvut, kappaletta	2005	2006	2007	2008
Elintarvikevalvontatarkastukset	707	808	726	740
Muut terveystarkastukset	716	805	909	719
Eläinlääkäreiden sairaskäynnit	2 584	2338	2086	1854
Eläinlääkäreiden virkamatkot	204	279	248	230
Käynnit pieneläinvastaanotolla	4 579	3951	4302	3543

Elintarvikevalvonta

Elintarvikelainsäädäntö uusiutui vuonna 2006. Uuden lainsäädännön myötä elintarvikevalvonnan maksullisuus ja suunnitelmallisuus lisääntyi. Elintarvikevalvontaa on suoritettu lautakunnan hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Tarkastuskohteiden tarkastustiheydet on määritetty kohteiden riskinarvioinnin perusteella. Valvontasuunnitelman mukaisten tarkastusten lisäksi elintarvikevalvontaa toteutettiin projekteina sekä suurissa yleisötapahtumissa tehtävillä tarkastuksilla.

Vuonna 2008 osallistuttiin yhteensä neljään Etelä- Savon yhteiseen elintarvikevalvontaprojektiin. Lisäksi tutkittiin omana valvontaprojektina jäätelöiden mikrobiologista laatua sekä salaattien laatua. Vuonna 2008 ei raportoitu yhtään ruokamyrkytystapausta.

Elintarvikevalvontasuunnitelmassa oli vuonna 2008 elintarvikevalvontaan suunniteltu yhteensä 580 henkilötyöpäivää ja tavoitteena oli tehdä kaikissa valvontakohteissa yksi suunnitelman mukainen perustarkastus. Tähän tavoitteeseen ei täysin päästy. Elintarvikevalvontasuunnitelmassa olleiden tarvittavien tarkastuksien toteutuminen oli n. 70 %.

EU-komission elintarvike- ja eläinlääkintäosaston (FAO) tarkastajat tekivät huhtikuussa Suomeen tarkastuskäynnin. Käynnin yhteydessä tarkastettiin mm. kahden kunnallisen elintarvikevalvontayksikön toimintaa. Mikkelissä FAO:n tarkastajat selvittivät kahden päivän aikana valvontayksikön organisaatioita, laatu järjestelmää ja toimintaa sekä seurasivat käytännön tarkastustoimintaa kahdessa elintarvikevalvontakohteessa.

Elintarviketurvallisuusviraston pääjohtaja Jaana Husu-Kallio vieraili Mikkelissä marraskuussa 2008 ja tutustui vierailun aikana Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelujen elintarvikevalvonnan järjestämiseen.

Tupakkavalvonta ja nikotiinikorvausvalmisteiden myyntiluvat

Tupakkavalvontaa tehtiin vuonna 2008 elintarvikevalvonnan tarkastusten yhteydessä. Valvonta kohdistui pääasiassa tupakan myynnin valvontaan. Ympäristöpalvelujen alueelle rakennettiin yhteen ravintolaan tupakointitila, joka käytiin tarkastamassa. Siirtymäajan saaneiden ravintoloiden savullisista tiloista tuli kaksi asiakasvalitusta. Näiden ravintoloiden savullisten tilojen toimivuus käytiin tarkastamassa.

Vuonna 2008 nikotiinikorvausvalmisteiden myyntilupia haettiin neljä kappaletta. Kaikille myönnettiin lupa.

Asumisterveys

Asumisterveyteen liittyvien tarkastusten määrä on pysynyt edellisten vuosien tasolla. Kaikkiaan asunnontarkastuksia oli noin 200 kpl ja koulujen, päiväkotien yms. kokoontumishuoneistojen tarkastuksia vajaa 100 kpl. Edelleen merkittävimmät terveyshaittojen aiheuttajat ovat kosteusvauriot ja puutteellinen ilmanvaihto. Koulujen sisäilmaongelmien selvittely on edelleen työllistänyt merkittävästi. Mikrobihaittojen selvittämiseksi on tehty runsaasti mittauksia ja otettu erilaisia mikrobinäytteitä. Lisäksi on entistä enemmän tehty myös haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) määrittämiä sisäilmasta ja rakennusmateriaaleista lähinnä muovimattopäästöjen selvittämiseksi.

Koulujen, päiväkotien yms. kokoontumistilojen tarkastuksia varten on vuoden 2008 alusta lähtien laadittu terveydensuojelulain edellyttämä valvontasuunnitelma. Suunnitelman mukaiset tarkastukset pyritään kohdentamaan riskinarvioinnin pohjalta terveydensuojelunkannalta tärkeisiin kohteisiin.

Mikkelin kaupungille on perustettu eri osapuolia edustava sisäilmatyöryhmä, joka laati vuoden 2007 aikana oppaan toimintamalliksi sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi kaupungin kiinteistöissä. Myös Ristiinaan on perustettu sisäilmatyöryhmä, johon kuuluu terveysvalvonnan edustaja. Ongelmakiinteistöihin on perustettu sisäilmatyöryhmiä tarpeen mukaan myös kohdekohtaisesti.

Talous- ja uimaveden valvonta

Osallistuttiin Mikkelin kaupungin vesihuollon yleissuunnitelman laadintaan. Suunnitelman tavoitteena on talousveden riittävyys ja laadun varmistaminen 100 %:sti sekä normaali-että erityistilanteissa vuoden 2030 ennustetulla vedenkulutuksella. Suunnitelma-alueeseen kuuluu Mikkelin kaupungin lisäksi Haukivuoren, Hirvensalmen, Juvan, Kangasniemen, Mäntyharjun, Puumalan ja Ristiinan kunnat. Ympäristöterveydenhuollosta on ollut edustus Pursialan vedenottamon pohjavesialueen kreosottiongelman poistamista selvittävässä ohjausryhmässä ja Pursialan vanhan kaatopaikan kloorifenolien ongelmia selvittävässä työryhmässä.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta selvitettiin alkuvuodesta 2008 yhteistyössä talousvettä toimittavien laitosten kanssa, onko vesilaitosten verkostoon liitetyissä kiinteistöissä käytetty sellaisia teknisiä ratkaisuja, joista voi aiheutua terveyshaittaa. Selvityspyynnön taustalla oli loppuvuodesta 2007 sattunut Nokia vesiepidemia. Selvitykset kohdistettiin mm. jätevesilaitoksiin, uimahalleihin ja suurempiin teollisuuskiinteistöihin. Toimialueella selvitettiin yhteensä 34 kohteen tekniset ratkaisut.

Uimakaudella seurattiin näytteenotoin ja tarkastusten avulla virallisten EU-uimarantojen (isot uimarannat) ja muiden yleisten uimarantojen vedenlaatua. Osallistuttiin valtakunnalliseen sinileväseurantaan ja sen lisäksi levähavaintojen perusteella suoritettiin tarkastuksia uimarannoilla. Terveydensuojelulain ja tuoteturvallisuuslain osalta suoritettiin tarkastukset kaikilla uimarannoilla.

Tuoteturvallisuusvalvonta

Valtakunnallisessa tuoteturvallisuuden valvontaohjelmassa on erityiseksi painopistealueeksi määritetty mm. palveluiden turvallisuuteen liittyvien asioiden paikallinen käsittely. Valtakunnallisena valvontaprojektina vuonna 2008 on ollut uimarantojen turvallisuus. Myös Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelujen alueella yhtenä tuoteturvallisuuden painopistealueena on ollut uimarantojen turvallisuus. Yleiset uimarannat on tarkastettu ennen uimakauden alkua.

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen alueella tuoteturvallisuusvalvontaa on keskitetty erityisesti alueella tuotettujen palvelujen valvontaan.

Vuoden 2008 aikana tarkastettiin mm. kuntosalien, leikkikenttien, skeittauspaikkojen, kar-ting- keskusten sekä ohjelmapalveluyritysten turvallisuutta.

Alueen virallisten uimarantojen turvallisuus tarkastettiin ensimmäisen uimavesinäytteenotot yhteydessä. Tarkastuksia tehtiin yhteensä 63. Lisäksi uimahalleihin tehtiin seitsemän tuoteturvallisuustarkastusta.

Mikkelin Ammattikorkeakoulun ympäristötekniikan opiskelija Toni Rouvinen selvitti päättötyönään Mikkelin ympäristöpalvelujen toimeksiannosta ratsastuspalvelujen turvallisuutta ja toiminnan lainmukaisuutta.

Päättötyössä selvitettiin Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelujen alueen ratsastuspalvelujen turvallisuus, sekä kartoitettiin myös näiden yritysten elintarvike-, majoitus-, talousvesi-, ympäristö-, sekä eläinsuojelulain mukaiset asiat

Tarkastukset suoritettiin yhteistyössä ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun kanssa. Tarkastuksiin osallistui pääsääntöisesti päättötyöntekijän kanssa terveystarkastaja, eläinlääkäri sekä ympäristötarkastaja Tarkastuksia tehtiin yhteensä kahdessatoista ratsastuspalveluja tarjoavassa yrityksessä.

Kesän aikana tarkastettiin viiden yleisötapahtuman turvallisuus. Tarkastetut tilaisuudet olivat: Maalismarkkinat, Kalamarkkinat, St Michel- ravit, Jurassic- Rock sekä Vaakuna-ralli.

Muu toiminta

Suuria yleisötapahtumia ja tilapäistä elintarvikemyyntiä koskevia tarkastuksia tehtiin yhteensä 32.

Lautakunnan delegoimia lupapäätöksiä tehtiin yhteensä 58. Ne koskivat pääosin elintarvike- ja muiden huoneistojen hyväksymistä.

Kuluttajaneuvonta

Kuluttajaneuvonta on opastanut kuluttajia tavaroiden, palveluiden ja asuntojen kauppaa koskevissa asioissa, sekä kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiä ristiriitoja Mikkelin, Mäntyharjun, Ristiinan sekä Hirvensalmen alueella.

Vuoden 2009 alusta kuluttajaneuvonta on siirtynyt valtionhallintoon.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelutehtävien hoitoa varten on toimipisteet Mikkelissä ja Mäntyharjussa.

Hankkeet

Osallistuttiin Mikkelin kaupungin teknisen toimen kanssa Efeko Oy:n hankkeeseen Ympäristönsuojelun kustannukset ja vaikuttavuus. Mikkelin on yhtenä kaupunkina kehittämässä ympäristökustannusten ja -tulosten määrittämistä ja laskentaa. Hankkeessa yhteistyöhöinä on mm. Kuntaliitto ja Tilastokeskus. Ensimmäinen ympäristötilinpäätös valmistui vuodesta 2005 ja se oli liitettynä koko kaupungin tilinpäätökseen. Viime vuonna valmistui vuoden 2007 ympäristötilinpäätös.

Osallistuttiin Itä-Suomen ilmasto- ja energianeuvontayksikön valmistelutyöhön sekä Miset Oy:n ja Itä-Suomen business-edustuston kansainvälisten ympäristöhankkeiden valmisteluun.

Sidosryhmäyhteistyö

Osallistuttiin mm. seuraavien ohjausryhmien työskentelyyn:

Mäntyharjun kuntakeskuksen ja Pyhäveden osayleiskaavan ohjausryhmä
Valtatie 5 parantaminen välillä Pitkäjärvi-Asema (Mikkelin ohikulkutie) tiesuunnitelman laatimisen hanke- ja ympäristöryhmät – erityisesti osallistuttiin hulevesien käsittelyn sekä pohjaveden suojauksen yleissuunnitteluun
Mikkelin satama-alueen yleiskaavoitusta valmisteleva ohjausryhmä
Lappeenrannan teknillisen yliopiston Mikkelin yksikön bioenergiaprofessori-hankkeen ohjausryhmä
Vesienhoidon Etelä-Savon yhteistyöryhmä ja kaksi alatyöryhmää
Etelä-Savon ympäristökasvatustyöryhmä
Mikkelipuiston kehittämishankkeen ohjausryhmä
Etelä-Savon jätehuollon neuvottelukunta

Ympäristöluvut

Myönnettiin viisi ympäristölupaa, joista kaksi Mikkelisiin, kaksi Hirvensalmelle ja yksi Ristiinaan.

Annettiin 11 ympäristölupiin liittyvää lausuntoa Etelä-Savon ympäristökeskukselle ja Itä-Suomen ympäristölupavirastolle.

Myönnettiin yksi vesiliikennelain ja neljä maastoliikennelain mukaista lupaa.

Melu

Käsiteltiin 45 ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaista ilmoitusta melua ja tärinää aiheuttavasta toiminnasta. Ilmoituksista oli 24 Mikkelistä, 4 Hirvensalmelta, 7 Mäntyharjulta, 3 Pertunmaalta, 4 Ristiinasta ja 3 Suomenniemeltä. Ilmoituksista 46 % koski maa-ainesten käsittelyä (louhinta, murskaus yms.), 27 % ulkoilmakonsertteja ja 16 % rakentamista ja 11 % moottoriurheilutapahtumia.

Muu ympäristövalvonta

Laitosten ja yritysten tarkastuksissa keskityttiin vuoden 2000 jälkeen luvitettujen toimintojen tarkastuksiin.

Maatalouden ympäristöasiat

Käsiteltiin 19 nitraattidirektiivin mukaista lantapatteri-ilmoitusta (Mikkeli 12, Mäntyharju 2, Ristiina 1 ja Pertunmaa 2, Suomenniemi 2).

Vesiasiat

Tehtiin veden laadun seurantaselvitykset seuraavista vesistöistä: Mikkelissä Ukonveden valuma-alueella Iso-Surnu, Pikku-Surnu, Kaihunlahti, Karjalampi, Laajalampi ja Saimaan Mustaselkä. Urpolanjoen valuma-alueella Pitkäjärvi, Ristilampi ja Urpolanlampi. Emolanjoen valuma-alueella Hanhilampi, Hietajärvi, Saarijärvi ja Särkijärvi. Myllyjoen valuma-alueella Laaja ja Saarijärvi sekä Mäntyharjussa Tervajärven valuma-alueella Mustajärvi. Toteutettiin terveysvalvonnan kanssa leväseurantaa toimialueen uimarannoilla ja -paikoilla ja julkaistiin ajantasatieto levätilanteesta verkkosivuilla.

Mikkelissä käytiin läpi vesi- ja viemäriverkoston liittymättömiä kiinteistöjä Mikkelin Vesilaitoksen toiminta-alueella. Lautakunnassa käsiteltiin 33 vesihuoltolain mukaista poikkeuslupahakemusta yleiseen vesijohtoon ja viemäriin liittymisvelvollisuudesta. Näistä hakemuksista vapautus myönnettiin 20 kiinteistölle (syynä 10 hakemuksessa vapaa-ajanasunnolla oleva vähäinen vesihuollon palvelujen tarve, 6 hakemuksessa muuten vähäinen vesihuollon palvelujen tarve ja 4 tapauksessa kiinteistöt olivat asumattomia). Liittyminen vaadittiin tehtäväksi 12 kiinteistöllä, joissa asutaan ympärivuotisesti. Yhdessä käsitellyssä asiassa kiinteistö määrättiin joko liittymään verkostoihin tai hakemaan vapautusta määräaikaan mennessä.

Vesilain mukaisia valvonta-asioita (ruoppausilmoitukset, ojitusasiat, vesistön muuttaminen) kirjattiin 74.

Osallistuttiin Vuolinko-järvien hoito-ohjelman laadintaan liittyviin töihin.

Jätevesiasiat

Jätevesiasetuksen toimeenpanoon liittyvää tiedottamista jatkettiin osallistumalla vesiosuuskuntien perustamisvaiheen kokouksiin ja muiden keskeisten sidosryhmien järjestämiin tapahtumiin.

Ympäristöinsinööri (AMK) Airi Määttä toimi projektityöntekijänä jätevesiselvitysten parissa kesällä neljän kuukauden ajan, minä aikana käytiin läpi ja lausuttiin Kuivasalmen ja Salosairilan vesiosuuskuntien suunnittelualueet Mikkeliissä sekä Ristiinassa sijaitsevan Parkatinkankaan pohjavesialueen valuma-alueella sijaitsevien kiinteistöjen jätevesijärjestelmät. Työssä lausuttiin kaikkiaan 88 kiinteistön jätevesijärjestelmien nykyinen tilanne.

Osallistuttiin Mikkelin ammattiopiston ns. Palko-hankkeeseen, joka on Maaseutuelinkeinojen palvelukeskuksen kehittämishanke (Hanke päättyi vuoden 2007 lopulla). Palko-hanke järjestää haja-asutusta koskevaa jätevesikoulutusta rakentajille ja suunnittelijoille. Palko-hankkeen aikana tuotetut aineistot julkaistiin helmikuussa 2008.

Pilaantuneet maat ja kemikaalivalvonta

Pilaantuneiden maiden valvonnassa tehtiin yhteistyö kuntien ja Etelä-Savon ympäristökeskuksen kanssa. Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelut on ollut mukana Mäntyharjun Kurkilahden kunnostukseen liittyvissä neuvotteluissa. SOILI-kohteiden kunnostus on edennyt. Kunnostettavina kohteina ovat kyläkauppojen yhteydessä olleet jakelupisteet. Vuoden 2008 lopussa Mikkelin seudulla on kunnostettu lähes 40 kohdetta. Osassa on vielä toimenpiteitä menossa.

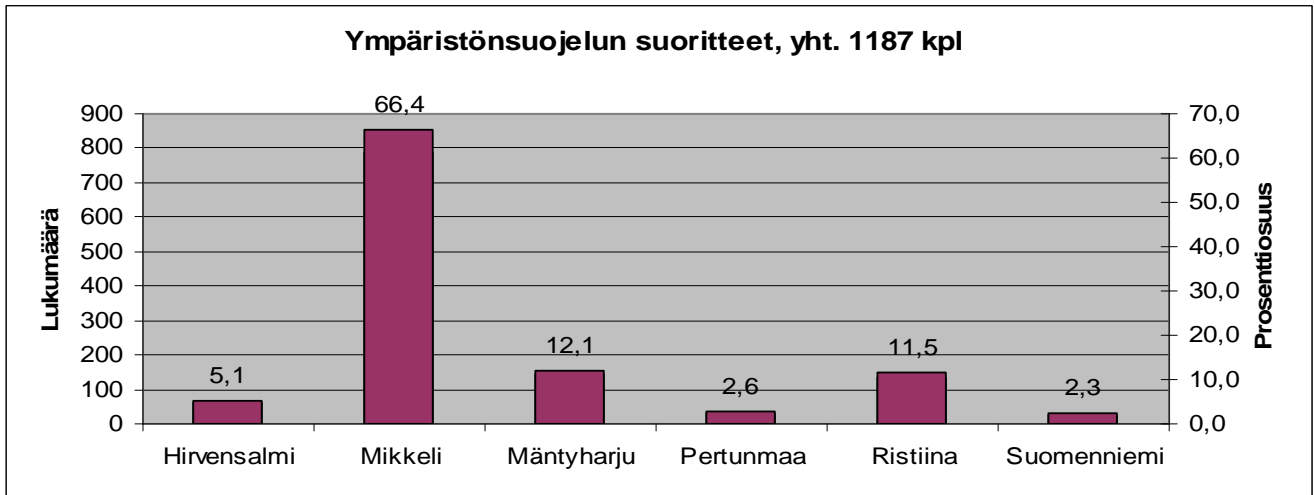
Kemikaalivalvonnassa osallistuttiin vuoden 2008 pohjoismaiseen markkina- ja valvontaan hankkeeseen. Hanke koski mm. vapaa-ajan kemikaaleja. Valvonnassa keskityttiin venekemikaalien merkintöihin. Kemikaaleja tarkastettiin 39 kappaletta, joista 34 kemikaalin merkinnöissä todettiin puutteita. Lisäksi kemikaaleja tarkastettiin yrityksissä ympäristölupatarkastusten ja Turvetekniikan keskuksen Helprint Oy:hyn kohdistuneen tarkastuskäynnin yhteydessä.

Jätehuollon valvonta

Yhdessä Metsäsairila Oy:n kanssa toteutettiin jätehuoltomääräysten toteutumisen valvontaa jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen osalta. Kirjallisia kehoituksia annettiin 214 kappaletta. Muuhun jätehuollon valvontaan ja roskaamiseen kohdistettiin 112 toimenpidettä.

Yleinen ympäristövalvonta

Valvontarekisteriin (LIMS) kirjattiin vuoden aikana ympäristövalvonnan osalle 1187 merkintää tarkastuksista, mittauksista, lausunnoista tai muista vastaavista toimenpiteistä. Kunnittainen jakauma oli seuraavanlainen:

Ympäristökasvatus

Ylläpidettiin Urpolan luontokeskusta. Päävalvojaksi oli palkattuna 4,5 kk ajaksi Sanna Hyninen. Hänen lisäksi Urpolassa työskenteli apuoppaina ja ympäristökasvatuksen avustajina kuusi koululaista kuukauden työsuhteissa. Kesän teemana oli maaseutu ennen ja nyt. Luontokeskuksen näyttelyssä mm. tutustuttiin vanhoihin maataloustarvikkeisiin ja maataloustuotantoon ja lähi- ja luomuruokaan. Lisäksi Mikkelin 4H-yhdistykseltä oli vuokralla aarimaa, jossa kasvatettiin juureksia ja vihanneksia.

Urpolan luontokeskus oli mukana valtakunnallisen vihervuoden päätapahtumassa Mikkeli-puistossa teemalla lasten ja nuorten viher- ja ympäristöpäivä. Elokuussa luontokeskuksella oli koko perheen tapahtuma. Kesä- ja heinäkuussa ala-asteikäisille pidettiin luontokerhoa torstaisin. Keskuksessa vieraili 1810 kävijää, joista lapsia oli 1069.

Mikkelin kansalaisopisto ja Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelut järjestivät keväällä 2008 kaikille alueen asukkaille avoimen kurssin Arki, valinnat ja tulevaisuus. Kurssin tavoitteena oli lisätä ja syventää osanottajien tietämystä arkivalintojen vaikutuksista ympäristöön ja omaan terveyteen. Luentoja pidettiin kuutena keskiviikkoiltana yhteensä 13,5 tuntia. Luennoitsijoina oli kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi vierailevia ulkopuolisia asiantuntijoita. Kurssin luennoille osallistui kaikkiaan 210 henkilöä.

Ympäristöpalvelut on yhtenä toimijana mukana Etelä-Savon ympäristökasvatustoimijoiden luomassa yhteistyöverkostossa ja kehittämissyhmässä.

Henkilöstö

Ympäristönsuojelun tulosalueen henkilöstöön kuuluivat:

Ympäristöpäällikkö Timo J. Lehtonen (virkavapaalla 1.2.2005 – 31.5.2008)

Ympäristötarkastaja Marita Savo (vs. ympäristöpäällikkönä 1.1.–31.5.)

Ympäristötarkastaja Raija-Leena Heino

Ympäristötarkastaja Anne Luttinen

Vs. ympäristötarkastaja Tiina Kamula, 1.1.–31.5.

Ympäristösuunnittelija Heikki Tanskanen

Projektityöntekijä Airi Määttä, 2.5.–31.8.

Ympäristötarkastajaharjoittelija Anni Kyyhkyinen, 26.5.–25.6.

Urpolan luontokeskuksen valvoja Sanna Hynninen, 16.4.–31.8.

Lisäksi Urpolan luontokeskuksen apuoppaina toimivat Anu Kääriäinen, Nanna Hallikainen, Saara Auvinen ja Heta Pöyry ja päiväkotien ympäristökasvatusavustajina Julia Haataja ja Saara Karvonen. Kunkin työsuhde oli kuukauden pituinen.

Julkaisut

Hirvensalmen kunnan ympäristöohjelma vuosille 2008-2014

Mäntyharjun kunnan ympäristöohjelma vuosille 2008-2014

Pertunmaan kunnan ympäristöohjelma vuosille 2008 - 2014

Ristiinan kunnan ympäristöohjelma vuosille 2008 - 2014

Yhteenveto kesän 2008 aikana tehdyistä jätevesijärjestelmien tarkastuksista

Mikkelin seudun vesistötutkimukset vuonna 2007

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen toimintakertomus vuodelta 2007

Mikkelin ympäristötilinpäätös vuodelta 2007

Mikkelin kaupungin ympäristöstrategia vuosille 2005 - 2014 - 3. seurantaraportti vuodesta 2007